

Előzetes árak:
 helyben, vagy postán küldve:
 Egész évre. 10 ft — kr.
 Félévre. 5 „ „
 Negyedévre. 2 „ 50 „
 Egy órára. 1 „ „
 Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden külső emény a szerkesztőségbe (Főter 1828. sz.) barmintve küldendő.

Előzetes helyben:
 Főter 1828. sz. Lajos könyvkereskedésében és a kincshivatalban (Főter 1828. sz. alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PENTEK ES VASARNAP KIVÉTELEVEL

Hirdetési díj:
 Négy hasznos példányért 5 kr. Nagyobb terjedelmű és többszöri hirdetések alkalmával jutányos áron vételekkel fel. Helyi díj minden külön bejelölés nélkül 50 kr.
 Hirdetést vagy reklámot megbeszélés nélkül nem fogadjunk. A hirdetés ára 10 kr.
 Nyilatkoztatók minden példányt 50 krajczár.
 Hirdetéseket felvételnek a szerkesztőségben és kincshivatalban. Főter 1828. sz. alatt.)
 Közzététel nem adatként viszza.

A gabona-árak.

Magyarország mintegy a 25 év előtti időig az európai kontinensen terményeivel a világpiacokat dominálta; ha nálunk a termés közepes vagy azon aluli volt, úgy a külföldi kereskedő buzánkkal, árpánkkal jobban keresvén, a magasabban tartott vagy oda feljutott árakat is szívesen megfizette: ha ellenben bő, kiadó terméshez volt valamelyik esztendőben szerencsénk, úgy a gazda terményei értékesítésével még mindig meg lehetett elégedve, mert akkor is oly árt kapott, hogy a termelési költségek mellett még nemcsak a fáradságát, de a befektetett tőke kamatját is megtérítve kapta.

De változtak az idők, változnak az emberek és azokkal együtt alakultak át a viszonyok is a világkereskedelemben.

Amerikában különösen az észak-amerikai Unio és braziliai közlarsaság területén oly nagy mértékben fejlődött ki a mezőgazdasági termelés, oly óriási mértékben növekedett évről-évre a mivelés alá vett területek térfogata; hogy ezek által a világforgalmi piacok terményszükséglete bőven fedezhető volt, másrészt meg ezen földekben a termelési költségek oly csekély összegre voltak redukálhatók, hogy a mi annyi évszázadon át mivelés alatt álló földeinken ezt megtenni képtelenek vagyunk, mert már nálunk a föld nem őrölaj, hanem az elvont és felhasznált alkatrészek pótlása válik szükségessé, mely megint a termelésnél a költségek szaporítását, illetve nagyobbodását vonja maga után.

Az óriási tömegekben előállított amerikai gabonatermelés helyén piacot nem találván, kellett azt minden áron értékesíteni; de lehetséges is volt ezt tenni, mert az a gabona, ha Európa piacaira is dobattik, az alacsony előállítási költségek folytán az Európában, de különösen a nálunk termelt gabonával sikerrel versenyezhetik; ehez járul még az, hogy az Amerikából, Angliáig eszközözendő tengeri szállítási díj tonnáknál alig számbavehető; pedig nálunk a termelés helyéről

az elszállítás leglőbbnyire vasuton eszközölhető, mely a vízi utnál nem csak költségesebb, de a nagy tömegekben való szállításra nagyon is nehézkes; így tehát a közvetítő kereskedelem számára a mi gabonánk meg nem felel és sokkal alkalmasabb a spekulációra az az áru, mely óriási tömegekben olcsón és jó minőségben beszerezhető.

Az utóbbi években még Ausztrália is megkezdte az eddig parlagon hevert területeinek mivelését, óriási méretűvé vált termelési eredményeiben szintén a mi világpiacainkat kereste fel és versenyre kelt nemcsak velünk, de az amerikai búzával is és mondhatni, még olcsóbb termelési, illetve előállítási költségek folytán, a versenyben sikeres eredményt ért el.

Oroszország nagy területei, különösen Közép-Oroszország és a déli részek az orosz kormány beható támogatása mellett szintén akcióba léptek, a buza-termelés ott is napról-napra nagyobb lendületet vesz és ez is csak arra gravitál, hogy a fölösleget a mi rovásunkra elhelyezhesse.

A jövő kereskedelemben tehát a mi gabonánk már nem foglalja el azt a domináló helyet, melyet eddig a német, svájci, angol és francia piacokon befolyásolták többé az évi gabona árakat; nem vagyunk képesek többé azt a helyet megtartani; hanem arra kell törekednünk, hogy közvetve, az anyag feldolgozása által tartjuk meg magunknak jövedelem-forrásunkat.

Ezt pedig csak úgy érhetjük el, ha a hazánkban előállított, illetve termelt buza idehaza feldolgoztatik és így lesz a világkereskedelemben átadva; mert ez által keltős célunk el; az egyik cél az lenne, hogy a több helyen létesítendő nagyobb és modern berendezésű gőzmalmainkban a gazda közönség elhelyezési piacot találva, melyek a terményt jobb áron is képesek volnának megvásárolni, másik cél pedig az volna, hogy a létesített több gőzmalom által a hazai ma-

lomiparunk nagyobb lendületet érne el, virágzásnak indulna; a munkakeresők nagy kontingensét ezen új iparágra terelné; tehát a feldolgozás által a munkadíjra kiadott költség is hazánkban maradna s annyiival nagyobb összegben szerepelne az export is. Már pedig egy ország gazdasági viszonyainak hévmérfőjét éppen az export és import közötti különbözet képezi, minél nagyobb az export, tehát minél nagyobb összegben képes az ország saját fölösleget más, külföldi piacokon értékesíteni, annál több alkalom nyílik új keresetforrások létesítésére, mert annál nagyobb tőkék szivárognak be és annál gazdagabbá válik az összalkosság.

Minél nagyobb azonban az import, annál inkább kell az illető hátramaradott országot védelmeznünk, mert az nem képes mindenben versenyezni, nem képes az illető lakosság szükségletét előteremteni, kénytelen külföldre a tőkét beszerzés végett kiadni s így saját magát attól az eszköztől megfosztani, mely léteinek, fenntartásának főalapját képezi.

Nálunk ezen különbözet még mindig a hátrányosát mutatja, mert a statisztikai adatok szerint még mindig nagyobb a behozatal az ipari termékekben, melyeknél a munkadíjat az idegennek fizetjük meg és kisebb a nyers termények kivitele, hol csakis az anyag árat és az előállítási költséget kapjuk meg, tehát a feldolgozási értéket maga a külföld produkálja.

A gabonaárak jelenlegi helyzetére visszatérve, szerény véleményem az, hogy e tekintetben semmi biztató a már felhozottak alapján nem várható. Megeshetik ugyan az, hogy a spekuláció folytán az árak 1—1½ frt ingadozásnak kitérve lesznek, de hogy azok az árak ismét létesüljenek, melyek a közelmúltban, alig 5—6 év előtt nálunk megvoltak, erre sem ok, sem lehetőség nincs; mert a gabona, illetve buzaárak a jövőben még nagyobb mértékben létesítendő külföldi túltermelés folytán emelkedés, illetve a nyers termelési költségek

niveaujára fognak lesülyedni s be fog állani az az eset hogy a gazda terményei értékesítésénél a saját fáradságát sem fogja megtulalmazva kapni, de még a rendelkezésre álló tőkét is lassan felemészti.

Hogy azonban nálunk a földek, illetve területek célszerű kihasználása által a jövedelem fokoztassék, egyedüli módnak a haszonnövények kultiválását találom, mely sikerre vezetne. Itt még annyiféle tér van, mely részint megkezdve ugyan, de sikerrel üzve nincs; részint pedig egyáltalán elhagyatva, elhanyagolva van, hogy ezek felkarolása által jólétünk, előrehaladásunk eredménynyel járna.

Hazánk földje nagy részben kitűnő minőségű, megtermi a jó klíma és a kedvező helyrajzi viszonyok folytán az Európában honos leglőbb iparnövényt; a cuzzokorrépat, a kendert, a lent, a repcét stb., ezeket forszirozzuk, ezekre fektessük a földgondot s biztosra vehető, hogy Isten áldása fogja a gazdának működését, fáradságát kisérni.

Kovács József.

Justh Gyula körútja. A szolnoki beszámoló után, mint tudósítónk jelenti — Justh Gyula vasárnap a Jászsgába ment át. Papp Elek és Szluha István képviselőtársai, valamint számos szolnoki választó — élükön Vig Jenő pártelnökkel, kísérték útjában Jász-Alsó-Szentgyörgyön Órsi Gyula főbíró és Halla István pártelnök tartottak hozzá üdvözlő-beszédet. — Jászkisérre 10 kocsiból álló menet elen vonult be. Itt Rónay Béla főjegyző s Rónay Ferenc pártelnök üdvözölték. A tetszéssel fogadott beszámoló után megtekintették a 48-as kör újonnan épült házat. Itt fogadta Justh a jászadányi függetlenségi és 48-as partú döntés-élőnkük, Tóth Bertalan vezetése alatt. A jászadányi küldöttség megjelenése nagyon jó hatást keltett, mert itt volt legnagyobb a katolikus agitáció a szabadelvű egyházpolitikai miatt Justh ellen. A küldöttség magá a ladányi pártelnök, aki róm. kath. kántor, vezette. — Jászadányban már arról is volt szó, hogy a függetlenségi és 48-as párthoz való ragaszkodása által meghiusultnak tekinthető az az akció, amely a kerületben katolikus partot akart teremteni. Justh Gyula a jövő hó első felében folytatja körútját s első sorban Jászadányt fogja meglátogatni.

A fiuk egy ott időző angolt halóztak be, addig oldalgottak kis vitorlás csónakra körül, mig az, beszédes szemekből kiolvasta utkos vágyaik netovábbját, és magával vitte őket a tóra csónakázni, mely kirándulásról a boidogságtól félg rajongva tértek haza.

Most kezdődött számomra csak a drága mulatság. Mindennap azon dilemmába jutottam, hogy anyai szívem ezer aggodalmát kellett kiállanom, ha a törékeny járművön tudtam fiaimot. Vagy ha megtagadtam, a gyermekek engem a legszívelenebb anyának, magukat pedig a világ legszerencsétlenebb gyermekeinek tartottak.

Ebbeli érzelmeiket, nem hogy véka alá rejtették volna, sőt nagyon is el arultak sohaj-tásaik, könyvek unatkozásai, szemrehányó pillantásai.

Ezen mulatság mindennap ismétlődött. Remegve vártam a pillanatot, mikor a »beafsteake« fiaim elég tisztelendőül így kereszteltek az érdemes férfiut, a láthataron megjelent. Hála imát zengtem, mikor megtudtam, hogy már csak néhány napig időzik itt.

Lakasunk, mint már említém, emeleten volt. Épen alattunk volt a közég posta s távir-dája, egy ábrándos táviradó postatiszttel. Ez ifju üres orait szerelmes ves faragással tölte, mint azt legidősebb csemetém, a legszigorubb titok-tartás ígéréte alatt, megsugta. Hogy az hogyan jutott eme feltékenyen őrzött titok birtokába, azt nem tudom.

A reményteljes ifju rakta egymás mellé a rimeket, mibez az én családóm dörömbözése oly hangzatos kisérletül szolgál, hogy nem veszem rossz neven tőle, ha néha-néha seprűnyél-lel erélyesen megkopogtatta padlalat. Ez elég jól ment volna, ha egy szép napon Jupiter Pavius nem jelnék meg Oly felhők torony-sultak, oly eső eredt meg, ahogy én ismerem

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

Nyaralás.

A nagy családi tanács egyhangulag elhatározta: »nyaralni megyünk.« Ez úgy márczius közepe táján történehetett. Volt jó dolguk a kereskedőknek. Férjem halom számra czipelte haza a különféle utleírásokat, kezdve Stanleyn, egész a legártatlanabb fürdői levélig. Mint hogy férjem nem finánc-miniszter, kikövek t. i. az az előnyök meg van, hogy többet költhetnek, mint a mennyit bevesznek, egy csendes kis falucska nyerte el a palmát. A hirdetésben nagyon olcsónak, nagyon egészségesnek stb. volt mondva. Utóbbiról kezdekdedt az a körülmény, hogy néhány száz méternyire feküdt a tengerszine felett, egy kis tó partján, apróbb nagyobb heggyekkel körülvéve. Az előbbinek köve hittem, nem f-küdt azonban turista járásban, igen nagy meglepetésektől nem tartottam. Családunk meglehetősen népes, két fiu, két leány és egy piczi ragyogó ölbeli baba. Férjem egy kis gyalog turista utat szándékozott tenni és azután minálunk faradalmat kipihenni.

Ugy is lett. Julius első napjaiban szabadságot kapva, az én férjem uram könnyű podgyászszal és még könnyebb szívvel fordított hátat a fővárosnak; nehezebben mozgott mint. A nehez podgyászt már néhány nappal előbb elküldttem, bőszi harcot viva a gyerekekkel, kik mindenféle haszontalanságot erőnek-erejével akartak vinni. Többek között az ásványos ladát, egy nagy deszkát, mit indiánus játékaiknál használtak, mely tárgyakat — tekintve terjedelmüket és súlyukat — méltó felhaborodással utasítottam vissza. Takarékosági szempontból a kézi podgyászuakat a compeba vittük.

Tekintve nagy számunkat, nem hittem, akadna oly vállalkozó utazó, ki fület öt gyermek nyugó-ködésének kiteszi. Ép oly takarékosági szempontból a cseledet 3-ik osztályba ültem, rea bízva a podgyász egy részét. Már most ebből az a kellemes multság támadt, minden átszállás alkalmával számba szedni az egyes darabokat, hol az egyiket, hol a másikat keresni.

Különösen egy kis strafos koffer tündök-lött minduntalan tavolléte által, úgy hogy az uton egész szójárásomná vált »hol a kis koffer!« A fiuk dicseretes tudnivalókkal könyökölték az ablaknál, minden elrohánó falu neve után kérdézősködtek, minden vár történetét tudni akarták. Fogadni mernék, az iskolában fele annyit se érdeklődtek ilyenmi dolgok iránt. De mint mindennek, úgy ennek az utazásnak is vége szakadt. Késő este érkezünk rendeltetésünk helyére. Valóban nagyon csinos, tiszta kis fau volt, a tó nem tulságos nagy, de szükségleteinknek és várakozásainknak megfelelő. A fiuk az állomáson belém esimparkóztak, és engedélyemet kérték megfürödhetni. Mit — tekintve az est előrehaladoitását — egy erélyes »megbolondulatók«-kal utasítottam vissza. Ere elkezdettek jajgatni, »mit csinálunk akkor?« És eme mondat rémként lebegett előttem. Az előre megrendelt lakás, két szoba, egy kamara, konyha elég tágasnak és vilagosnak mutatkozott, emeleten feküdt, nedves sem volt. Szóval, meg voltam vele is, arával is elégedve.

Gsened elméleteimből a cseledet haragos dörögése, dobáódzása, riasztott fel. Vegre egyes megszakított felkiáltások jutottak el hozzám.

Kimentem a revolutio okát megudni. Az ajtóban elem állt és categoricze tudni akarta, hogy főzzön ezen a tűzhelyen, mikor az teljes emberi lehetetlenség. Gyengéd ellenvetéseimnek,

hiszen nem ő az első, ki ezen a szörnyű tűz helyen főz, mellesleg mondva semmiféle abnormalitást sem voltam képes rajta felfedezni, könyzapporral felett, de megis nekiállt tüzet rakni. Nagy podgyászuunk szerencsémre már megérkezett, így másnap kipakolhattam. A gyermekek is eléggé szorakoztak, megtekintették a környéket.

A lányok egy szerencsétlen kis cicizát fogtak fel, kit gyöngédséggel majd megfojtottak.

A fiuk a házigazda suhancz fiával kötöttek barátságot, nagyon kedvesnek és helyre legénynek tartották. Persze csak az első két nap. Azután borzasztó szemtelennek és lsten tudja meg mnek nyilvánítottak, persze két napra, hogy azután a töredelmes büntést ismét kegyeikbe fogadják. A ciciza megunva a nagy szeretetet, néhány nap mulva sehogy se volt lecsalható a széna padlásról. Ekkor meg a lányok nyafogtak valami multság után. Meg is találták.

Szomszédunkban egy orosz uri hölgy lakot kis leányával. Egésznap volt mit hallgatnom, minő enni való teremtés az a kis leány, és milyen czukros neve van »Mascha, vagy Maschenkanak« szólította édes anyja. Midőn ezer diplomatikus fogással sikerült a kis barbárt hozzánk édesgetni, megindult a hajsz.

Mama, Mascha a babum törté el. Mama, Maschenka karmol. Mama, Maschenka a képes könyvet egészen maga afarja nézni, engem közel se enged!

E mellett nekem, nemcsak hogy el kelle nézmem ez enniváló teremtés zeszelyeit, de még a szives vendéglátás kötelezett saját gyermekeim ellenében igazat adni a kis toladokodnak, holott ha szívem szerint cselekszem, úgy kiteszem a kis czukrost, hogy fellazd nemzeti büszkesége mindenféle további közeeedést megtiltott volna.

DEBRECZEN.

A debreczeni színház 1894-95. programja.*

A debreczeni színház, mely április 30-ka óta zárva van, szeptember hó 29-én nyitja meg Tiszai Dezso igazgató társulata és pedig az eddigi megállapodások szerint Barók Kendy Margit, cz. drámájával.

Szept. 30-án Gyöngyi Hortobágyi virtus cz. új népsziműnek lesz a bemutatója. A berlet okt. hó 1-én kezdődik.

Eddig a következő új darabokat szerezték meg: Othon (dráma), 231. cikke (francia vígj.) Kis államusi (operette), Hortobágyi virtus, Paraszthűség, Napraforgó (népsziművek), Klari (francia operette), A család (Germain-tól), Komédiások (Paillerontól) vígjátékok, Küzd-lem a léter, (Daudet séműve), Caritas (Váradi), Bernardo Montilla (Eche-garag), Kisvárosi nagyságok (Gábányi), Char-lie nője (angol bohózat), Egy bolond gon-dolat (vígj.), Tosca (francia dráma), Al-latszeli-dítő (vígj.), A király (Buday B. vígj.), Banyamester (operette), Új honpol-gár (él-tkép), Kötelnai ur hazasodik (vígj.), Tüzek gyakorlaton (vígj.), Madame sans-gene (szimű), Továbbá színe fognak kerül-ni a Szept. Meluzina, Grant kapitány gyer-mekei s b. látványosságok, melyeknek Debre-czenben mindig van közönségük.

Az eredetiek közül Kendy Margit, Gril-lie, Vernasz, Thuran Anna, Endre és Jo-hanna, Korona és vérpád, Tronkereső, IV. László, Doza György, Beldi Pál, Ma-tyas fia, Utolsó szerelem, Milton törté-neti drámák és sziművek; Jó hazafiak, Új emberek, Hazasitók, Mukányi, Jöslat, Czevil háza-sága, Nouralom stb. vígjá-tekok.

Ismét látni fogjuk a francia irodalom néhány régebbi kitűnő sziművét és vígjá-tékát, mint Ferrol, Danisfelek, Haza, Ar-czatlanok, Giboyer fia, Sphinx, Völgy li-lionna, Erdő szépsé, Fourchambeault ca-sádné, Claude felesége, Dóra, Törvényte-len fiu, Pálnika, továbbá Jó barátok, Csapodár, Egy millió, Utolsó levél, Be-noiton család, Nők iskolája, Ferjek isko-lája stb. műveket. Shakespeare néhány érde-kes történelmi műve szintén színe kerül s le-hetleg valamelyik nemzeti színházi tragikus közreműködésével. Nevezetesen tervbe vannak véve: Ill. Richard, Macbeth, Hamlet, Coriolanus, Teli reges stb.

Az elhangyolt, de Debreczenben ked-velt népszimű repertoire élenkítésére fognak nek szolgálni a régi Szigligeti, Sziéleti és Tóth Ede fele jó népsziművek. A művek jövőre annál nagyobb terük

lesz, mert a vasárnap délutáni előadások is rendszeresíttetnek.

A mi az operette műsort illeti, az is változatos lesz, mert a mellett, hogy az utó-bbi évek kedvelt operettjei mű-oron marad-nak, olykor-olykor haláni fogunk, az udjon-ságok mellett, néhány rég nem adott kedvelt zenéjű és igazán jó operettet is, mint Boc-caccio, Kékszakáll herceg, Dragonyosok, Boissy boszorkány, Kis doktor, Kiszasz-ony feleségem, Nap és Hold, Hoffmann meséi stb.

Sőt egy-két könnyebben előadható opera is színe kerül. Így Gonod Faust-ja, melyet M. Szigetén szép sikerrel adott elő az énekes személyzet. E melle fog sorakozni Mart-ha, Fekete domino, Büvös vadász, Tra-viata stb. Ezeknek előadása a társulat 6 éne-kes nője, jó énekesi és jeles zenekar mellett nem fog czétalan lenni. Mindent egybe fo-glalva — s a fővárosi színház programjait tekintve véve — igen biztatók a kilátások arra nézve, hogy a debreczeni színháznak fe-nyes saisonja leand.

BELFÖLD.

Az alföldi inség. Csongrád várme-gye e hó 7-én tartott közigazgatási bizottsági ülésén kimondotta, hogy kérvényt intéz a pen-zügyminiszterhez, melyben megkéri, hogy tekin-tettel a rossz gabonatermesre és a le sem ir-ható takarmánységre — most már a kukor-icza termésnek is vége — az adóvéghaj-tást függesztsse fel a jövő aratásig az egész vármegye területén.

A primás magartatása. Néhány lap azt írta, hogy Vasváry hercegprimás állítólag olynemű utasításokat kapott Romából, hogy a felségre való tekintettel adja fel a katho-likus érdekeért való heves-bb küzdelmet. Ezzel szemben a római Osservatore Romano, a kuria hivatalos lapja, feltűnő helyen kijelenti, hogy a Nene Freie Presse-nek híre nem egyéb fantasztikus koholmányról, melynek czélja fél-revezetni a közvéleményt, rossz színben tü-nítetni föl a kath. ügy legbüszköbb védelmezőit s ezáltal bizonytalanságot és télenséget idézni föl a kath. táborban.

Szerkesztő és főispán. Epületes kis-historia foglalkoztatja most Brassó város kö-zönségét, melyről tudósítók a következőket írja: Weisz Ignác dr., a Brassó című kor-mánypárti lap főszerkesztője a múlt hónapban lapja érdekében magánlevelet írt a vármegye főispánjához Maurer Viktorhoz, ki akkor Isch-len időzött. Mikor a főispán visszatért Weisz Ignácot bizalmasan arról értesítette, hogy a főispánnak lekerékbé sem volt nyére a le-vélbeli megkeresés. Weisz bizonyos akart lenni a dolgról s e hó 6-án főkereste a főispánt és megkérdezte, — hogy igaz-e, hogy neheztel a miatt a levél miatt. Az udvarias főispán erre olyan választ adott, hogy egy keleti despota-nak is dicseretere válnék. Többek közt példaul ezt is mondta: Szemtelenség volt öntől, hoz-zam, mint főispánhoz levelet intézni. Weisz

szükségem volt mindkettő duzzogva és sirva ült neki a feladatnak, az idősebbik hám meg-gelt, mindenkit agyonütéssel fenyegetett, ki ot-ton egy szót el mér Herkules eme megúj ul-tatásáról urolni. A kifejezések, melyekkel él, meggyőződötték arról, hogy az utonállást meg-bocsihatóbb foglalkozásnak tartja.

De ezen módszer használt. Valahányszor egyik, vagy másik nyűgösködött, rászóltam: Pamutot fogsz gombolyítani! rögtön helyreállt a békeség.

Már második hete esett, midőn egy dél-után az enniváló Maschenka látogatába jött lányaimhoz.

En magam a kicsiket altattam, ki szintén meguntam már a szobai levegőt.

Jó sokáig nagy esendben játszottak oly annyira, hogy még a szokott panaszkodások se fordultak elő.

A kicsike végre elaludt és én épen oszonna után akartam nézni. Cselédem valami új Se-ladonnal és egy nagy esernyővel — vasárnap volt — sétálni, jobban mondva sárban lubicz-kéni ment, — midőn az ajtó feltárul, Mascha egy elkiseredett kalapját és elrohant. A ki-csike feljött, ismét sirni kezdett és meg azt el-csúszottam, nem értem rá kérdézősködni, de nem is tulajdonítottam nagy fontosságot a do-lognak, mert a cukros naponta rendezett hasonló jeleneteket. Gyanus esend volt a gyer-mek szobában, néhány óvatosságot és be-csukást hallottam, azután e hallgatott min-den, mire a kicsike elaludt, el is felejttem az egészét.

Csak egyen csodálkoztam, fiam ha egész nap el is kószáltak, az evésk idejére másod-percznyi pontos ággal megjelentek. Ma az első eset, hogy csak a lányok voltak jelen. Kisse-zavart képeket csináltak, de nem ügyeltem rájuk, az egyiknek különben oka is volt rá.

Delelőtt betört egy ablaktáblát, miért ter-mészetesen összeshidtam. Oly nagyon szivere-velte, vagy érzélgős napja volt nem tudom minduntalan nyakamba borult, — kérdem, vajon csakugyan igazán megbocsa-totta-e neki. Képzelték, hogy del fele töl-reimem fogytán oly hangon biztosítottam bo-csánatom fölöl, mely bátran beillett egy víg eu-el az ördög-nek!

azonnal visszautasította a sértést és kihívatta a főispánt. De a főispán megtagadta az elé-g-tételt, azzal a megokolással, hogy ő a kérde-léses kifejezést hivatalos minőségben és hiva-sal helyiségében használta. A segédok jegy-zőkönyvet vettek föl az ügyről. — Brassó kö-zönsége pedig érdeklődéssel várja, hogy mi lesz?

A király Lembergben.

Lemberg, szept. 10. Ő felesége tegnap a kiállítás megtekintése alkalmával szüntelen élénk óvációk tárgya volt. Amiben az ünnepnap miatt tömegesen ide-érk-zett vidéki lakosság is élénk részt vett. Este ő felesége megjelent a tartománygyűlés palatájában adott fényes estélyen, ahol az arisztokracziához tartozó több hölgyet és Lu-hovary minisztert megszólítással ültette ki. A fjedelem azután az erkélyre lépett, ahol a több, mint 30,000 főnyi néptömeg lekésüt óvációkban részesítette. A király 10 és fél órakor hagyta el a tartománygyűlés pa-lotáját.

Ő felesége delelőtt a széke-egyházban csendes misét hallgatott és az egész uton a sorfalat képezet a néptömeg lelkes üdvkiálta-sokkal fogadta. A király ezután meglátogatta a Mickiewicz-fele népiskolát, a hol a néphim-nusz elneklése után egy kis leány ő Felséget németül üdvözölte. Midőn a király az udvari ki-aratnál megjelent, az összes népiskoláknak mintegy 7000 tanítványa vonult el előtte lel-kesült üdvkiáltások között. A király átvette a leányok által nyújtott virágokrétaikat és ki-szeretelmé mosolyogva megjegyezte, hogy ez egy páratlanul álló díszmenet volt. Az urakodó azután megtekintette az iskola termeit és a lakarekpéztári épületet, mely előtt a ha-dásian-egyet volt felállítva, melynek elnöke ő Felségekhez intézett beszédeben az egylet hódolatának adott kifejezést.

A király azután jelen volt az egyetemi épület zárkóvénak letélenél és az orvosi fakultás megnyitásánál. A rektor beszédere vá-laszolva a király ama varakozásának adott kifejezést, hogy a most már teljes egyetem mindig arra fog törekedni, hogy feladatát mind a két néptörzsvá jávárdja meg. A király ez-után megtekintette a helytartóságot és a lö-vőudvarát, a hol lelkesülten fogadták és bemutat-tatta magának a külföldi levegőzetek, — kű z tük a p o s e n i lövészegetek képví-selőit, — a kikkel a király az ottani lövésviszonyok fölöl tudakozódott. A király azután a Ferencz Jozsef-hegrye hájtatót, hol élvezte a kilátást és megzemlélte a virágok-kal díszített kocsi korzóját.

KÜLFÖLD.

A párisi gróf hagyatéka. Páris, szeptember. 10. A párisi gróf hagyatéka mint-egy 40 millió frta rug készpénzben.

Az anarkisták. Marienburg, szept. 10. Vilmos császár itteni tartózkodása alatt a

Az oszonna ideje régen elmúlt, közeledett a vacsora, a fiuk még mindig nem kerültek elő. Most már aggodni kezdtem. Aggodalmam perczről perczre nőtt. A házban nem látták őket sehol, még az ólakat, pinczéket is átku-rattuk, sehol semmi nyomuk. E közben öreg este lett kétségelésemben sirva ültem lea-nyaimmal, minden perczben várva fiaim holt-testét, mert hogy nincsenek az elők között, az biztos, ha már a vacsorát is elmulasztják.

Legnagyobb elkeseredésünkben egy isme-rős alak toppan be az ajtón és Lánzos lo-bogós, kiltja ferjem, ki magas lévén, jól beü-tötte homlokát az ajtó feléba.

Nem láttad a fiukat? kiáltottunk rea mind a hárman.

Képzelnék kedves olvasóm egy család apát, ki tizenkét órát egy hazamban utazik, hogy családját, mint ő hiszi kellemesen meglepje, belépésekor az ajtó feléba üti homlokát, családja a helyett, hogy örömpresve borulna nyakába, könyzaporok között fiait ke-resi rajta, rajta, ki ép most szállott le a ke-csíről. Már édes ne beszélj bolondokat mondá ferjem, homlokát hosszasan tapogattva, honnan tudjam én, hol vannak a fiuk.

Ez volt azután szép fogadj Isten, fíradt ferjem vacsora helyett neki állt a fiukat ke-resnit. A távirida szobából gyanus nesz hal-latszott, ferjem erőlesen megkopogtatta. Ki-nyitjátok mindjárt haszontalan kölykök!

Felénk léptekkel közeledett valaki és hátratólta a tologárt. Kisebbsik fiam apja lát-tára remülében az ablakon ugrott ki, a nagy czuppanásról itélve, egy pocsolya kelő köze-pbe eshetett. A nagyobbik egy hegy mászó bot vasszegebél turkált a táviróegy kerekkel között.

Kérdőre vonva ordítva valla be, hogy a vőlegény szórakozásában a kúcsot ott felejt-tette, ok belopozták és addig forgatták, pi-z-kálták a gépet, míg az egyszerre megakadt, midőn beléptünk, fiam éppen a hegymászó bot-tal iparkodott nagyon elms módon segíteni rajta. Persze hogy ferjem ezen magga rázat után a botot kissé megtánczoltatta az urfi há-tán. Hasonló sorsban részesült az időközben sárosan, lucskosan szakácsém által hazapor-tált levante is.

házak falaira ismeretlen tettesek plakátokat ra-gasztottak, e felirással:

Le a királlyal! Eljen az anarkia! A rendőrségnek még nem sikerült a tet-téseket kipuhatolnia.

Az új francia trónkövetelő. A Temps értesülése szerint a francia hadügymi-niszter el akarja mozdítani Bourbon Ferencz herceg tabornokot állásától, mert megenged-hetetlen módon tüntetett a köztársaság ellen, az által, hogy magát Franciaország trónkövé-telőjének geralt. Az igazságügyminiszter most nem akarja engedélyezni neki az anjoui her-czezi czim viselését sem.

Oroszország és az európai béke. Albázia, szept. 10. Egy berlini lapszerkesz-tő meglátogatta az itt időző Witte orosz pénzüg-y-minisztert. A miniszter kijelentette, hogy Orosz-ország polnikaja az abszolút béke politikája az egész világgal és az egész világgal. A mi-niszter meg van győződve Vilmos császár és Ferencz Jozsef király békes hajlamairól.

A koreai háború. London, szept. 10. Nint-Touanból egy angol hajó Japánba indult miután a japán konzult és japán kirándero-lykat és menekülőket felvette. A hatóság felbirta az európai városrészt lakóit, hogy haladéka-talanul utazzanak el, mert a házakat japánok kifosztották és felgyújtották és a lakosság el-lenséges magartatást tanusit. Peking környé-kén az aradások előnyös védgátat képeznek esetleges támadás ellen.

A hogy a mi pénzünk készül.

Mult 1893. évi aug. óta Kőrmöczbánya a világ egyik leggazdagabb városa. Ha nem is zsebében, de pénzverő intézetében megfordul Magyarország összes értékű arany, ezüst, nikkel és bronz. A füstös, kormos kis bányaváros ontja világgá a rengeteg kincset. Mikor most feléve megérkeztek az első aranyzállítmányok, egész Kőrmöczbánya kicsődült a vasúthoz, nézni az ünnepies jelenetet, mikor a pénzverő intézet tisztviselői katonai fedezet alatt átve-szik a nemes érczelvet terhelt, lepecsételt vagonokat. Ma már föl sem tűnik, mikor a milliókát megrakott szekerek a pénzverő felé vonulnak. A fantázia, mintha jóllakott volna, nem éhes többé. És alig gondol valaki a mo-dern alchimista-műhelyre, a hol oly kemény munkát folyik: csengő pénzzé változtatni az ormótlan érczrudakat. Pedig ez a procedura igen érdekes.

A nyers aranyat nyugtázva átveszi a pénztáros s először egy kisebb mennyiséget adát a főkörmöcz, ki próbát tesz s a tiszta, színarany-tartalmat meghatározza s kiszámítja a rézmennyiséget, a melyet az aranyba keverni kell.

A koronák tartalma 900 ezredrészt arany és 100 ezredrészt tiszta réz.

A többszörös próba után az arankész-let az olvasztóba kerül, hogy összeolvastas-sék a kiszámított rézmennyiséggel a pokoli me-legelet árasztó köüstökben.

Míg ezek egy egy sarokban bögték, fer-jem nagyot fujva leült a kőkemény pamlagra és vacsorát kért.

Kétségbejött kívánság, falun, kilencz óra után, vasárnap. Egy falat hus nem volt előke-ríthető, végre is burgonya és tojás-sal kele melegeledtem, mely körülmeny. tekintve a 2 órai utazást, sehol tisztességes ebéddel, az e-lebb leirt commotiót nem hangolta épen ró-zsára.

A halás épp ily nehézségekbe ütközött. A leghosszabb ágyat kikerestük ferjem szá-mára, még ez is rövid volt. A madrac csupí csomo, a párnák miniatúr formájúak. Midőn ferjem reggel felkelt, mintha csak jól elverték volna. — A képzeltető legjobb kedvben regge-liztünk.

Még az asztal körül ültünk, ferjem bosz-uszan számítottá, vajjon meannyibe fog az elrontott apparátus igazítása kerülni, men-el tovább jutott számításában, annál komorabb arczot vágott.

Gondoskodott a sors változatos-ágról is. Gondoskodott a sors változatos-ágról is. Le-velet hoztak az enniváló Maschenka felől, néhány nagyon udvariatlan szólam után haj-meresztő ortografával kötötte velem fia az én leányomat meglötte, én a rendőrséghez for-dulok.

Csak ez kellett még, hogy a bot ismét tánczolt, azt hiszem, fölösleges megjegyez-nem ferjem dühösen szárguldt fel és ala, még töb-ször jól belevágta fejét az ajtófelébe. Leányaim erényes büszkeséggel néztek be az ismét or-dító bünyösköt, felhangon megjegyzéseket téve és saját magukat magasztalva, míg ferjem egy dühös oldalpillantása és az odavetett kérdés: »gy latszki, ti is akartok valamit, sz ellen-kező sarokba kergettek őket, hol félelken meghuzódtak.

Ferjem categorice kijelenté, hogy ő még ma délután elutazik, én legközebb holnapután-ig követni tartozom, ferjem el is utazot. — Tekintve kedély hangulatát, megkönyebbültem, amit a postaszekérre felszál.

Most ismét itthon vagyok és tisztelt ó va-sóim, a legnagyobb megkönyebbüléssel csak annyit mondok: Hála Istennek!

A szakfériak egyhangú itélete ut-szerint a vegyülés tökéletes, megke-z-rudakba való öntés.

Szegény munkások, valóban kis-ny-lök, midőn az iszonyu melegeit kisérik, h-öz állva, mártogatják nagy mérők s a formákba öntögetik a folyós ara-lyet, mihelyt megszilárdult, kivesznek-ből az ahoz való fogókkal és hideg-tanak.

A keverést vezető két hivatalno-den szaknál, minden ágnál, két hiva-lkódik — újra előveszi az aranyat s rozza, vajjon pontosan sikerült-e a szabta keverés.

Ez esetben egy darabkát átkü-femkémlelnek, hogy ő is határozza a veres pontosságát. Igenlő jelensé-nyaranyrudakat átszállítják a nyujtób-

Az alig 30 czm. hosszú és 5 tag aranyrudacska vonalzó forma-a a mint a hengerek alól kikerült.

Ez aranyzalagok — ha így elnevezni — egy másik gép alól ke-velölük a köralakú kések kímésésé-álaku lapocskák.

A fennmaradt lyukak szalagol-zétum czimén, az esztrogomi prim-A kerek lapocskák együttes súlyán-rése után, a szalagok újra visszava-az olvasztóba kerülnek, hol a re-olajat és egyéb szennyet lemosa-

A csinos, fényes lapocskák osztozópbe vándorolnak, a hol szerkezeti súlynagyság szerint v-óket. Okos egy gép ez!

A lapocskák három vályon kifelé; baloldalt a kelletlenül köny-zepen a megfelelő, a jobboldalon-des súlynál nehezebbek.

A könyvekbek visszavándor-vasztóba, a nehezebbek pedig a

A rendes súly és meggyalul-a részelő népség veszi át.

Több teremben, számos asz-nek a százkara menő munkások-leányok is, — minden munkás-merleg áll, melynek egyik eszé-s koronának megfelelő nehezek, és-sz-be rajka a pontos-súlyra lere-rona-lapocskákat a melyen hall-Azán faragesal rajta mindaddig u-szabta súly megvan.

Ezek után következik a k-tömeges mérlege ese, melynek t-ára igen szigorúan megvan hatá-ról — hivatalosanál fogva — fel-felügyelő.

A sikeres ellenpróba után u-ja megidézttott aranykoronogol-ala: egy gép perczenkint 600 ugyanannyi kész koronát szögt-ak. Azaz mégsem: mert midőn koronát meg-egyszer megvizsgálm-szenedvet-el valami sérülést a- E régből minden darab pénz el-külön marványlapra dobnak s e-vályon megvan-e a kellő eszeget-Ugyanis igen gyakran meg-rés közben az aranylapocská-sad, vagy öntés alkalmával benne.

Midőn az aranyakat újra átvevő pénztár, hordókba fene-kat és lepecsételt vagonokban s-estet a budapesti központi pénz-

Határidő-naptár

Találkozó szerdán és szombán egyezület Otthonában. — Szept. 24. Hajdúvármegye kö Okt. 7-10. Nemzetközi har-eczenben.

Ujdonságok

Hajdúvármegye bi-bizottsága tegnap delelőtt, melyen a megye közigazgatá- augusztus hó folyamán előford- esetek fölöl beadott jelentések

Az alispáni jelen- szerint a múlt hóban tüze-mal fordultak elő. Legtöbb vo- 7 esetben fordult elő. Az ala- volt kielégítő. Nadudvaron és- vas markák, juhok és sertések még mindég tart.

Hajdúmegye ember-egészség- ez alkalommal már L. az új tiszti főorvos referált. az egészségügy a megye ter- napokhoz viszonyítva javult, pedig kedvező. Szórvaton és T- szerüleg lépett fel a szar- helyen 9. úfőbbi helyen 21. Kanyaró volt P. Ladányban, Vörheny, hasi gnyagym, tar- san szintén fordult elő a k-gekben.

A megye népsé- A mult augusztus hóba- letén 372 halálazzal szemé- történt. A szaporodás tehát.

Az adózó várm- A mul: hóban a megy- nes adóban befizetteteti 12

1894. szeptember 11.

A szakfériak egyhangú itélete után, mely szerint a vegyülés tökéletes, megkezdődik a rudakba való öntés.

Szegény munkások, valóban sajnálni való, midőn az iszonyu melegt kuszgató üst-höz állva, mártogatják nagy mérőkanalikaikkal a formákba öntöttet a folyós aranyat, melyet, mielőtt megszilárdult, kivesszenek a formából az ahoz való fogókkal és hideg vízbe mártanak.

A keverést vezető két hivatalnok — minden szaknál, minden ágban, két hivatalnok örködik — újra előveszi az aranyat s meghatározza, vajjon pontosan sikerült-e a törvény-szabta keverés.

Ez esetben egy darabkát átküld az első fémkémelőnek, hogy ő is határozza meg a keverés pontosságát. Igenlő jelentése után az aranyrudakát átszállítják a nyújtóba.

Az alig 30 czm. hosszú és 5 czm. vastag aranyrudacska vonalzó forma alakot nyer, a mint a hengerek alól kikerült.

Ez aranyzalagok — ha így lehet őket elnevezni — egy másik gép alá kerülnek, hogy belőlük a köralakú kések kímessék a korong-alaku lapocskákat.

A fennmaradt lyukas szalagok egykor pizétum címén, az esztergomi primást illették. A kerek lapocskákat együttes sulyának megmérése után, a szalagok újra visszavandorolnak, az olvasztóba kerülnek, hol a reakjuk ragadt olajat és egyéb szennyet lemosnak.

A csinos, fényes lapocskákat most egy osztógépre vandorolnak, a hol az érkező szerkezet suly nagyság szerint válogatja szét őket. Okos egy gép ez!

A lapocskák három valyon potyognak kifelé; baloldalt a kellenél könnyebbek, közepes a megfelelők, a jobboldalon pedig a rendez sulyalú nehezebbek.

A könnyebbek visszavandorolnak az olvasztóba, a nehezebbek pedig a gyalu alá kerülnek.

A rendez sulyú és meggyalult lapocskákat a részelő népe végzi át.

Több teremben, számos asztal körül ülnek a százakra menő munkások, — köztük leányok is, — minden munkás előtt egy kis mérleg áll, melynek egyik csészéjében van a koronának megfelelő nehezék, és a másik csészébe rakja a pontos sulyra leeresztendő koroná-lapocskákat a melyen halgató munkás. Aztán faragással rajta mindaddig, míg a törvény-szabta suly megvan.

Ezek után következik a kész lapocskákat tömeges mérlegése, melynek többlet-sulyátára igen szigorúan megvan határozva a mélyről — hivatásánál fogva — felelős a vezető felügyelő.

A sikeres ellenpróba után átszállítják az újra megmért aranykorongokat a verőgépek alá: egy gép perczenkint ötvenkét ütessel ugyanannyi kész koronát szolgáltat az állam-nak. Azaz megismert: mert minden egyes kész koronát még egyszer megvizsgálunk, vajjon nem szenvedett-e valami sérülést a verés közben. E végből minden darab pénz egyenkint külön-külön marványlappra dobnak s meghallgatják: vajjon megvan-e a kellő csengése.

Ugyanis igen gyakran megcsúsz, hogy verés közben az aranylapocska vagy meghasad, vagy öntés alkalmával hólyag támad benne.

Miután az aranyakat újra megmerte az átvevő pénztár, hordókba fenélik a koronákat és lepecsételt vagonokban szállítják a kincset a budapesti központi pénztárba.

Határidő-naptár.

Találkozó szerdán és szombaton d. u. a Göncz egyesület Otthonában. Szept. 24. Hajdúvármegye közgyűlése. Okt. 7-10. Nemzetközi baromi-kiallítás Debreczenben.

Ujdonságok.

Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága tegnap délelőtti tartotta ülését, melyen a megye közigazgatásában az elmúlt augusztus hó folyamán előfordult nevezetesebb esetek felől beadott jelentések tárgyalattak.

Az alispáni jelentés.

Szerint a múlt hónap tüzészek nagy számmal fordultak elő. Legtöbb volt Szoboszlón, hol 7 esetben fordult elő. Az állategészségügy nem volt kielégítő. Nádudvaron és Fődében a szarvas markák, juhok és sertések közt a járvány még mindég tart.

Hajdúvármegye ember-egészségügyi állapotáról.

ez alkalommal már Losonczy Ákos az új tisztí főorvos referált. Jelentése szerint az egészségügy a megye területén a múlt hónapokhoz viszonyítva javult, általában véve pedig kedvező. Szórván és Tetélen járvány-szerűleg lépett fel a szamar-hurut. Előbbi helyen 9, utóbbi helyen 21 esetben fordult elő. Kanyaró volt P. Ladányban 13, Tetélen n. 3. Vörheny, hasi hagymáz, toroklob szörványo-szintén fordult elő a különböző községekben.

A megye népesedése.

A múlt augusztus hónap a megye területén 372 halálalással szemben 519 születés történt. A szaporodás tehát 147.

Az adózó vármegye.

A múlt hónap a megye területén egyenes adóban befizetett 129872 f. 47 1/2 kr.

hadmentességi díjban 1185 f. 50 kr. bélyeg-jövedékben Debreczen város fogyasztását és bele számítva 12402 f. 10 kr. jogilletékben 10604 f. 94 1/2 kr. díjjövedékben 46 f. 10 kr. do-hány jövedékben, Debreczen v. fogyasztását is beleértve 44356 f. 01 kr. határvann jövedékben az egész vámkörzet területén 4246 f. 67 kr. Fogyasztási és ital adóban 20795 f.

Szeptember. Megérkezett a szeptember, az év egyik legpoetikusabb hónapja és vele a szép, bágyadt ősz is, amelyely megszűnnek a nap sugarai izzó fényvel letűzni a tikkadt földre, hanem gyümölcsérelő melegük békében aranyozza be a város házainak or-mát és az erdő fáinak koronáit. De a szeptember, az év első napjaival megváltozik az égboltozat képe is és kilángol az éjszaka teljes pompája. Keletről felemelkedik a Bika csillagkepe. A tejút ebben a hónapban mind-magasabbra emelkedik, a nap állandóan rövidül.

Szeptember 1-én 5 óra 20 perczkor kelt a nap és 6 óra 52 perczkor már csak 11 óra 34 perczig tart, t. i. 6 óra 9 perczelő 5 óra 44 perczig. 23-án lép be a nap a mérleg jögyébe, a mivel megkezdődik a kalendárium szerint az ősz; — ezen a napon All a nap, megkülöztető pontossággal kiszámítva, 12 órát a láthatáron. Lesz szeptemberben egy nap-fogyatkozás is, de ez a mi vidékünkön — a kormos üveg-kereskedők élrk sajnálatára — nem lesz látható. Üstökösök nem fogjak az égbolt békejét e hónapban zavarni.

Kossuth szobra. A debreczeni Kossuth szobor alap javára adakoztak újabban. Krámer Emil Debreczen 1759 számú gyűjtő ivén 6 koronát.

Ministeri rendelet. A földművelésügyi m. kir. miniszter az 1894 évben megtartandó erdőőri és vadőri szakvizsgák ügyében rendeletet bocsájított ki. Az erdőőri szakvizsgák folyó évi ok. hó 22-én kezdődnek és pedig a következő városokban. Budapest, Pozsonyban, Besztercebányán, Miskolcz, Kasán, Maramaros szgeten. Debreczenben, Kolozsvárt, Székely-Udvarhelyen Brassóban, Nagy Szebenben, Temsvárt, Zomborban, Pecsét, és Szombathelyen, a vadőri vizsgák pedig Budapestben, Pozsonyban, és Szombathelyen, a városok vármegye házában d. e. 9 órákor kezdődnek. Az erdőőri szak vizsgákra készülők nyújtsák be folyamodvány-aikat az illető kerületi erdőfelügyelőhöz.

Egő vasut kocsi. Ma reggel Tokaj és Győrés állomások között közlekedő személynvonathoz csatolt teher kocsi eddig ismeretlen okból kigyúladt, mire Győrésen a pályaudvarba be érkezett, már teljesen lángokban állott. Az állomásvezetőre rögtön hozzá fogott, az oltáshoz és sikerült nekik a tüzet elfojtatni.

A polgármester szabadsága. Simonffy Imre polgármester — mint már írtuk — szabadságon van. Azonban előreláthatólag már a jövő hét folyamán visszaérkezik városunkba s elfoglalja hivatalát.

Egy rakás éretlen gyümölcsöt kobzott el a múlt napokban s ma a rendőrség a piacvizsgálat alkalmával. — Az elkobzott gyümölcsök megsemmisítettek.

3700 f. története. Említettük már lapunkban, hogy Kohn Sámuel kereskedőnek a vasuton ellopott 3700 fittal terhelt pénztárcáját. K-s-uj-szállás és Szolnok között a vasut mentén most megtalálták a tárczát a pénz nem volt már ugyan benne hanem több érték papír az mi meg érintetlenül meg volt, A rendőrség erősen nyomozza a tettest.

Iskolai élet. Nagybőrára megtörtén-tén az iskolák ünnepélyes megnyitása, a mai nappal az iskolákban megkezdődtek a tanítások.

A tüzoltóság diszgyakorlata. A debreczeni önkéntes tüzoltó testület nagy-ban készül a va-árnapi diszgyakorlatra. A diszgyakorlaton meyet a Szechenyi u. végén levő, honvéd, laktanyában e hó 23-án d. u. 3 órákor tartanak meg ott lesznek az összes hajdúmegyéni tüzoltó testületek képviselői s még igen sokan más vidékről is. A diszgya-korlat után „Margit” fűrdőben „murira” gyűl-nek össze a tüzoltók.

Színház. Thalia templomában ma hol-nap megcsendül a Muzsa ajkán az ének. Van is takarítás, tisztogatás a színháznál, hol minden irányban nagyban folynak az előké-születek.

Csodás almafa. Simon József Szechenyi-utcai lakos kerijében látható ez a csodás almafa. Az idén már harmadszor vi-rágzik s a második termést is meghozta nagy dió nagysagu almában, melyek egymás mellett foglalnak helyet s velök szemben látható a vi-rág. Megjegyzendő, hogy az almafa az igen bő termést hozott.

Beiratkozások a női iparisko-lába. Van szerencsem a melyen tisztelt közönség figyelmét utolag felhívni a női ipariskolába való beiratkozás czéljából. Öndicséret helyett való beiratkozás czéljából. Júlíusban rendezett munka világo-san szól a júliusban rendezett munka kiáll-tasunk minősége, még inkább ama keltős magasabb rendű kitüntetés — államérem, aranyoklevél — amelyet az országos tanszer-kiallításban kapott a női ipariskola, — Minden körben feltétlen elismeréssel találkozik azon irány, melyen haladunk. Most — midőn a ta-nulók felvételre folytok tart. tömegesen tuda-kozódnak a feltételek iránt — úgy vélem az érdekeltek érdekebe és könnyűsére tesze-

közölve azt, hogy júliusban tartott szakbizotti-sági ülés ezen határozatát: „a rendez növen-dék beiratásakor felévi tandíjait 17 f. 50 kr. fizesse”, — fenntartva bár, ekképen módosítjuk, felhatalmazván az ipariskola igazgatóját, hogy szegénységi bizonyítvány előmutatása nélkül is minden olyan esemél, mely belátása szerint elfogadható, például: ha két testvér iratkozik be, ha népesebb család tagja jelent-kezik, vagy ha a II. osztályosok, régi növen-dékeink körülményeinek inkább megfelelőe, a múlt évi fizetési mód szerint, t. i. beiratási díj fejében 5 f. két hónapi tandíj fejében, mely az első és utolsó hónapokra lesz betu-nyandó (2 f. 50 kr.) 5 f. a gép haszná-lati díj, mely egész évre 5 f. s havi 50 kros részletekben fizetendő, két hónapról 1 f. fize-tendő. — Ezek szerint a rendez növendékek, beiratásuk alkalmával összesen 11 f. 50 kros lesz a tanév megnyitása és kérem városunk és vidéke leányainak tömeges beiratkozását. Veresné Szathmáry Teréz elnök.

Meglopott sertéskereskedő. A csapó-utczán levő Szarvas-körösmában az éj-jel egy Kaufmann nevű sertéskereskedőnek mulatozás közben a zsebéből klopoltak 1885 f. 100 kros terelt pénztárcáját. A tett elkövetésé-vel egy pénzér leányt gyanusítanak, a kit a rendőrség le is tartóztatott.

Bábaképző tanfolyam. A nagy-várdi m. kir. bábaképezdén az 1894/95 évi teli tanfolyamra a beiratások f. é. október hó 1-10-ig tartanak. Fölvetél végett szükséges okmányok: Honosági s keresztlevél, valamint erkölcsi s orvosi bizonyítvány. Kelt Nagyvá-ragon, 1894. szeptember hó 10-én Dr. Kon-rád Márk.

Talált táska. A Maramaros sziget felől jövő vonat egyik második osztályu kocsi-jában, a vasuti kalauz egy bőr-táskát talált, mely nyitva volt. Midőn megnézték tartalmát, egy csomagban igen szép gyémánt és köves ékszerek voltak, melyek igen nagy értéket képviselnek. A táskában levő iratokból kitűnt, — hogy a táska Gróf Pongrácz Gárolnyé tulajdo-na. A helybeli állomás főnökség intézkedett, hogy a táskát tulajdonosának kezéhez juttathassa.

Tiszai szinigazgató. Már itt időkiz városunkban — s bérlet szer. ödekekét esz-közöl.

Halálozások. Városunk kü-és bel-területén az elmúlt héten a következő halá-lozások történtek: Adler? izr. halvasz. Törkos Gabor 19 é. ref. öngyilkosság, Haaz Herman 11 hó. izr. béhurut, Töplér Sándor 58 é. ev-veselob, Schener János 16 h. izr. béhurut, Tri-veselob Róza fia Antal 2 hó. r. k. görök, Réh Irma 5 h. izr. béhurut, Varga Vilmos 8 h. ref. béhurut, Miskolcz Mari 14 é. ref. tüdőlob, Juhász Lajos 17 1/2 é. ref. gümőkór, Herczka? izr. halvasz., Telegdy K. László 78 é. ref. agg-kór, Molnár József 3 é. r. kath. torokgyík, öv. Kapros Jánosné 67 é. ref. veselob, Molnár Er-zsébet 2 hó. velez. gyengeség, Jakabovits Szidonia 4 hó. izr. görök, Barna Baiintné 62 é. ref. gyomorrák, Komlóssy László 2 hó. ref. béhurut, Nagy Gábor 1 é. ref. ronc-oló toroklob, Makai Maria 1 é. ref. alképlet, Sze-gedi István 6 hó. ref. béhurut, Varga? ref. halvasz., Kozma József 3 hó. ref. béhurut, Kiss Lajos 1 é. ref. torokgyík, Tiba Mari fia Sándor 3 hó. ref. béhurut, Furman István 1 hó. luth. velez. gyengeség, Matkó Ferencz 2 hó. ref. velez. gyengeség, Fekete András 9 h. g. kath. tüdőhurut, Bodnar János 4 hó. ref. béhurut, Szabó György 7 hó. ref. béhurut, Bendé Józsefné 43 é. r. kath. alképlet, Farkas? ref. halvasz., Weidmann Jenő 3 é. izr. tüdőlob.

Tanctanítási jelentés. Van szerencsem a n. e. közönség b. tudomasára hozni, hogy utjonnan épített s a modern igá-nyeknek megfelelő kegyelmes, nagy tanczter-memben tanítási órámatat f. hó 10-én megkezdem Tanítási módszerem sokkal ösmertebb a n. e. közönség előtt, semhogy bővebben kellene vele e helyen foglalkoznom; csupán azon két ber-lini új tanczra (Gavotte-Quadrill és Menüett-Walzer) melyeket a szokásos kör és társas tanczokon kívül szintén tanítani fogok, — óhajtom a tanulni kívánók és érdeklődők fi-gyelmét felhívni. Beiratásokat kezdő és haladó tanfolyamra elfogadok lakásomon Péterfia-u. 980. A n. e. közönség már eddig is tapasztalt b. pártfogását kérve, maradok teljes tisztelettel: A földy Károly okl. tancztanító, az országos tancztanító egyesület vizsgabizottsági tagja.

Elveszett. Tegnap délután a Piac-utól a N-Hatvan utcáig terjedő uton elve-szett egy pénztárca csekély összeg tartalom-mal. A becsületes megtaláló jutalomban részesül, ha a tárczában levő két bizonyítványt szerkesztőügünkben átszolgáltatja.

Egy kitűnő foltító szer, mely minden foltot a ruhákból biztosan és alaposan eltávolít, már régóta egető szükségé vált, fő-képen nyarlon, a vilagos öltönyök idényében. Egy ilyen szer egy angol legújabb találmánya, hozzatéve még, hogy igen olcsó, mert darabja csak 20 kr. Ez a Rose általános foltszappana a rozsdá-val, mindenütt gyógyszerárakban, gyógyáru-, rövidáru-, illatszerek- és fűszerke-reskedésekben kapható. Nagyban csak Visnyá Sándor által Pecsét, Debreczenben: Szent-Királyi Tivadar, Benyáts Emil fiókja, Boros testvérek, Gerebly Fülöp, Kálnay és Társa urak üzletében, Miskolcz: Kálnai és Társa.

Védelem aszfaltbetyárok ellen. A »Figaro« változatosság kedvéért most azt a kérdést találja olvasói elé, mit csinálnának a

hölgyek, ha az utcán aszfaltbetyárok inzultál-ják őket. A lap egyik olvasója azzal válaszol a feltett kérdésre, hogy elmondja: miként segí-tett az ő — nagyanyja. Egy napon, mikor a Faubourg St. Germainből hazafelé igyekezett, észrevette, hogy egy dandy, vagy mint annak idején mondani szoktak: »Lion« követi őt. Megzörstija lepteit, a fiatal ember szintén; befordul egy mellékutczába, az aszfaltbetyár oda is kö-ei. Az asszony egyet gondol, be-megy egy péküzletbe, vez pár sousért egy da-rab kenyeret, azzal kifelé indul. Az ifju hős rendületlenül ott áll az ajtóban. Mikor az asz-szony meglátja a szemtelen fiatal embert, oda-nyújtja neki a darab kenyeret és így szól:

— Itt van, jó ember, lakjék jól!

— De a szonyom!... kialt fel megrökö-nyövede a fiatal ember.

Sohse szabadkozok édesem; az a rendületlen kitartás, miyletlen lépten-nyomou követelt, meg-riettelem velem, hogy egy szem-eres szegénnyel van dolgom. Fogadja el ezt a darab kenyeret!

A kellemetlen don Juan úgy elpárolgott erre a felszólításra, mint a kámför.

Ugyancsak hathatósan bizonyult a kö-vetkező módszer is:

Két nőver, a kik közül egyik szebb asz-szony volt, mint a másik, sosem léphetett ki a nélkül az utcázra, hogy hivatalon kísérőjük ne akadt volna. Ha azonban a kísérő esetleg nagyon is toladóvá vált, rendszertint gyanus pillantással végigmérte az aszfaltbetyári s han-gosan odaszólt a masiknak:

Merianne vigyázz az erszényedre!

A zsebtolvajja degradált lovag rendesen kerekelt oldott erre a barátságatlan megjegy-zésre.

Magi a »Figaro« a következő tanácsot adja a hölgyeknek:

— Péküzletbe menni nem tanácsos és czelhoz vezet; rendőr védelmet igénybe venni, nevezetesen és a mellett brutális; — az omnibusz rendszeren zsufolva van, ha az ember fel akar ülni; lovasut sohasem jön a kellő idő-be; Az egyetlen mód: bemenni egy ékszer-üzletbe. A férfiak nem szivesen mennek ilyen drága boltba, különösen asszonyokkal s mint-hogy zsongorinak egy lovag sem akar látszani, az aszfaltbetyár ilyen alkalommal rendszeren ke-reket old.

28 éves fiatal fűszerkereskedő, üzlet-vezetői, vagy ehhez hasonló, utazói, esetleg raktárnoki állást keres. Czím a kiadóhivatásban. (378.)

Külömfélék.

A Muraköz vértanuja. A Mura-köz hazafias lakossága emlékoszlopot állított fel Perlakon Gasparich Mark szerzetesnek, a ki egyik kezében karddal, a másikban kereszt-tel küzdött végig a szabadságharczat s mi-kor a zsarnokság vérpádra hurczolta, akkor is hazája boldogságáért könyörgött. Az emlék-oszlop leleplezése szombaton délután történt meg Perlakon, az egész Muraköz részvéte mel-lett. Az ünnepségnek egyik szép mozzanata lett, mikor Kele György zalai hírlapíró elszá-volta ez alkalomra írt ódáját. (Gasparich Mu-raköznek Cirkovlyán nevű horvát községében született horvát szülötől. Kora ifjúságában a szent ferenczek szerzetésébe lépett, itt áldozár-ra szentelték fel s mint hitszónoki működött szülőföldén. 1848-ban szerzetesi öntényét meg-tartva, jobbábra kardot, balkezebe keresztet ragadott s csak is neki köszönheti a nemzet, hogy a muraközi horvát lakosság Jellasiának hátat fordítva, a magyar trikolor alatt küzdött egész Világosig.)

A német császár kedves itala. Vilmos császár Angliában tartózkodása alatt az angol testőrdragonos tisztoktól eltanulta az uborkás bor készítését, a melyet nagyon jóízűnek talált és most az egész német udvar által is megkedveltetett. Az uborkás bor ké-szítésmódja a következő: Vegyünk három pa-laczk jó vörös bort, hűtsük be jól. Bocsás-sunk be mindegyikbe egy-egy meghamozott friss uborkát, hagyjuk a palaczkban mindad-dig, míg egészen át nem járta a bor, akkor vegyük ki és nyomjuk ki a levét a borba s aztán töltsünk mindegyik palaczkba egy po-bárka marasquinót. Czukor nem kell hozzá.

A vetések állása és a mezőgazda-sági állapot szeptember 1-jén a földművelés-ügyi minisztériumhoz az állandó gazdasági tudósítótól beérkezett jelentések szerint kö-vetkező volt:

Augusztus második felében is általában száraz, meleg idő járt, s csak egyes vidé-keken volt közben esőzés, amely a legelőkre, répfelésekre, szőlőre jótékony hatást gyakorolt ugyan, de az előző forróság által okozott ká-rokat többé ki nem egyenlíthette. A tengerit az eső csak itt-ott üdítette fel, a legtöbb helyen már későn jött. Az ősi szántás már ország-zerte folyamathban van, bár sokféle a munka a föld keményesége miatt aig esz-közölhető, helyenkint a vetés is megindult, az ország déli vármegyéiben a repce már el-van vetve.

A köles és tatárka általában gyengén fizet, sok helyütt, különösen az alföldi részén homokos talaján, teljesen kiszűl.

A tengeri idő előtt érik, dombosabb ho-mokosabb földekben a korait már török. Ritka helyen fog jól, vagy kiégitően fizetni, több-nyire csak fél, vagy még ennél is kisebb ter-

mést mutat. A hosszan tartott nagy szárazságban s forrásban gyöngén csövezett szemé hiányosan fejlődött ki, részben teljesen meddő maradt és kiszült. Többféle takarmánynak használták fel itt-ott, főleg lapályosabb helyeken, az utóbbi esőktől felüdült. Legjobban al még az erdélyi vármegyékben.

A hüvelyesek és kerti vetemények is többnyire gyöngék, bab és lencse néhol az elvetett magot is alig adják vissza.

A kendert és lent most még nyövik. Az eredmény felette különböző, átlagban azonban gyöngé.

A dohány gyöngé közepes és közepesen aluli termésre nyújt kilátást különböző minőség mellett; levele apró maradt: részben lesült; törését megkezdték.

A takarmány- és cukorrépa, ott, ahol esőt kapott, nemleg javult.

A burgonyát szedik; gumója többnyire apró, de egészséges.

A mesterseges és természetes kaszálók majdnem mindenütt teljesen el vannak maradvá, kiszültek; csalamádé, mohar, baltaczim, gyöngén termelt, sokféle kaszálói is alig lehetett; löhere és luczerna itt-ott jobban áll. Sarjú igen kevés lett. Legelő alig van, a szárazviharra néhol máris istállózásra szorult. Egyes vidéken téli takarmányinszót tartanak.

A szőlő elég szépen mutatkozott. A nagy szárazság és hőség azonban ezt is erősen megviselte; a szem apró maradt és sok lepergett belőle.

Gyümölcsök sok lehullott, s még folyton hull. Mindamellett még mindig elég bőven mutatkozik. Jórésze azonban férgecs.

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése. szeptember 7.

a) Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1 Öreg nehéz (páronként 400-400 kg. felüli súlyban) 42-42¹/₂. 2. Öreg közép (páronként 300-400 kg. súlyban) 42-42¹/₂. 3. Fialat nehéz (páronként 320-320 kg. felüli súlyban) 43-43¹/₂. 4. Fialat közép (páronként 251-320 kg. súlyban) 43-44. 5. Fialat könnyű (páronként 250 kg. terjedő súlyban) 45-45.50. II. Magyar szedett: 1. Nehéz (páronként 280-280 kg. felüli súlyban) 41-42¹/₂. 2. Közép (páronként 220-280 kg. súlyban) 42.50-43¹/₂. 3. Könnyű (páronként 280 kg. terjedő súlyban) 44-45. III. Szerbiai: 1. Nehéz (páronként 260 kg. felüli súlyban) 43-44. 2. Közép (páronként 250-320 kg. súlyban) 43-44. 3. Könnyű (páronként 220 kg. terjedő súlyban) 43-44. Sertés létszám szept. 6-ik napján volt készlet 187,680 darab.

Budapesti gabonátörz. de. Hivatalos egyezések szeptember 8. — Buza öszre 6.37 pénz, 6.39 áru. tavaszra 6.85 pénz, 6.87 áru. engeri 1894. maj. — jun. ra 5.80 pénz, 5.82 áru. Zab tavaszra 6.06 pénz, 6.08 áru. káposztapeze aug. — szept. 9.70 — 9.75 áru.

Főszerkesztő: **Szinay Gyula.**
Felelős szerkesztő és lapkiadó: **Kósa Barna**
Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.**
(Szerkesztőség és kiadóhivatal Fötér 1828.)

Biztosítás.

Egy elsőrangú életbiztosító intézet tevékeny képviselőket keres, kiknek jelentékeny és tartós kereset biztosítva volna.

Állandó ügynökségek átvételére hajlandó czégek és tevékeny ügynökök kéréstnek ajánlataikat a kellő referenciákkal ellátva **„Biztosítás”** jelleg alatt beküldeni Eckstein Bernát hirdetői irodájába Budapesten. (377)

Író-gép.

A legújabb 1892-ben kiadott „Remington írógép” teljes felszereléssel 275 ft.

1 drb. felüves valódi amerikai minden részén A. B. Dik & Comp. Chikagói czég bélyegével ellátott „Edison-Mimeograph” írás-szorosító gép 42 ft.

1 drb. ugyan az. de egész ives nyomó területtel bíró gép 53 ft.

Minden utánrendelendő papír, festék stb. szintén bérmentve küldetik.

Miután a debreczeni piacon több czég által, hamisított utántöltött vas resz-ló írótabletták községe rövid időn romlandó kocsnyából készült festék hengerek ellátott gépek valódinak árulhatnak, felkerem az új gépet vásárolni óhajtó n. é. közönséget, fenti bélyegre feltétlen ügyelni, mert az új hamisított gépek 1/10 részét sem érik meg a valódi amerikai gépeknek.

Megrendelhető: bérmentve minden posta v. vasúti állomásra Magyarországon szállítva

Riemer Ede

által, a valódi amerikai Mimeograph egyeduralma Székely-Udvarhelyen.

László Albert urnál,
Debreczenben.

Utolsó hónap Lembergi kiállításí

Sorsjegyek á. 1 frt.

Főnyer. 60.000 frt.

11 sorsjegy 10 frt —
6 sorsjegy 5 frt 50

Dijmentes és huzásjegyzékért 20 krajczár beküldendő.

Kapható: A lembergi országos kiállítás sorsjegy-irodájában Bécs, Bartenstein-utca 4.

Frisstöltésű természetes ásványvizek

u. m.:

Bártfai, Bikszádi, Bilini, Borszéki, Budai Csizi, Czigelkai, Emsi, Eger só v. Ferencz-forrás, Gieshübl, Gleichbergi, Halli, Ivándai, Kissingi, Carlsbadi, Koritniczai, Krondorf, Levico, (arsen víz), Lubi Margit, Marienbadi, Mohai Agnes, Parádi, Preblau, Rohitschi, Roncegnoi, (arsen víz), Salvator, Selters, Szolyvai, Szulini, Szrebniczi Guber-forrás, stb.

Forrástermények.

Parkadi, Jódsó, Francesbadi ásvány-lápsó, Karlsbadi-só, Viktória-só, Tengeri-só, továbbá Vásártelki természetes moorfeld folyton kapható.

Geréby Fülöpnél.

„DEBRECZEN” NYOMDÁJA

(FÖTÉR 1828. SZ. A. CSANAK-DRAGOTA-HÁZBAN. (A m. kir. főpostával szemben)
teljesen újonnan berendezett könyvnyomda.

Elvállal mindenféle nyomtatványokat:
takarékpénztári, kereskedelmi
ügyvédi és községi nyomtatványokat.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

KÉSZIT:
Gyászjelentéseket, bál- és lakodalmi meghívókat.
ELJEGYZÉSI KÁRTYÁKAT,
TÁNCZRENDEKET és ÉTLAPOKAT.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések ERDÉLYI ISTVÁN nyomdai művezető nevére czimzendők.

Nyomdánkat, hol északkeleti Magyarország legrégebb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECZEN”,

és a szintén elterjedt „DEBRECZENI HIRADÓ” is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szíves pártfogásába.

Izléses kiállítás!
Jutányos árak!

Izléses kiállítás!
Jutányos árak!

Hirdetések a „DEBRECZEN” czimű lapban a legjutányosabb árak mellett eszközöltetnek.

SZÁMLAKAT, ROVATOZOTT IVEKET, NÉVJEGYEKET,
bor- és rum-vignetteket, falragaszokat,
MINDENMÉ KÖRLEVELEKET és ÁRJEGYZÉKEKET.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

FOLYÓIRATOKAT és a NYOMDAIPARHOZ tartozó nyomtatványokat izléses beosztással

jutányos árakon.

Bírósági, végrehajtói nyomtatványok készletben tartatnak.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

Előfizetési árak:
holyban, egy postán külföldre
Éves ár 10 frt — kr.
Félévre 5 „ „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy hóra 1 „ „
Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közönség a szerkesztőségbe (Fötér 1828. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:
Feltölti K. Lajos könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban (Fötér 1828. sz. alatt).

Szászok és oláhok.

(E) Az oláh nemzetiségű programveteli Erdélyi uniójának felbontása.

A szász nép-program szorgy korona országainak egység hatatlan.

Az oláh program követel nyelv behozatalát a közigazgatásigazságszolgáltatásban, mindazot teken, ahol az oláhok képezéséget.

A szász program viszonyt minden olyan törekvésné szász nép jogosult létjelleit vagy károsítja.

Az oláh program a magyar szággyűléssel szemben kimond sziv rezisztenciát.

A szász program mind szíon felülállónak tartja a parvaló részvételt és megengedi, tvei közül választott képviselő bözö pártokhoz csatlakozzanak.

Az oláh program a dvonalkozó állásfoglalást rezo sőbbi időkre.

A szász program a le tabban megvédendők mond kiegyezést, hangsúlyozva, hogy törekvés ellen, mely e kiegy sára céloz, harc folytatandó.

Ilyen nevezetes ellentmo nak a két program közö egyike — az oláh — valósges exkluzivitással csupán o tart szem előtt és teljesség kinttel pl. a szász nemzet megostromolja azt.

És dacára a program ges eltéréseknek, dacára az oláhok veszedelmesen hó az egykori királyföldön: a „circumspectus” szász alodaadással támogatják, szolg agitációt és különösen a M pör óta a szász lapok ép küzködnek a magyar zsarn mint akár az oláh sajtó. A

A „DEBRECZEN” TA

Judith.

Ira: Török Jenő

Háromszor találkoztam volt, mint egy virág rózsá, a dokló Venus, harmadszor kac egy Éva.

Üde arcu, kedves lányka 30-40 sorban zengtek szépség teiről, sugar termető: csillag dühös versgyártás következtél drágut városunkban. Olyan ar volt, kis fürtös fejcskéivel, y modorával tetszett mindenkine boulevardunkon végig sétált, anyu-kájával, valóságos moza a könyvtől elrugaskodott, su ták, szerelmes zengeményeket nyosan jegyezte ki a hibás ri bakat és beküldte a magyar ily módon tromfolván le eped

Fényes, nagy jövőt jósó sége a legszebb reményekre ez a legjobb utlevél az élet b o tudta, hogy szép, és ez a lönös büszke erést öntött be

A kura ruhás leányból lett. Tizenhárom éves korában és voltak sziv ügyei: leány serüségére, a kik még jobbar sel unalmas erkölcs káltak.

A legelső uniformis, a tévedett, dühösen udvarolt J pajzán, de még okos leány lelte abban, ha hadnagyat bo ta. A többi irigy mamak ez